

ne vsus eius sit immoderatus, ne ve in ventriculo accendatur. Pinguia enim inflammata, quemadmodum in maiori praxi tract. 6. cap. 15. rub. 4. Ioannes Michaël Sauonarola scriptum reliquit, in melancholiam adustam transeunt, ex qua lepra deinceps generatur. Quo fit, inquit ille, vt omnium Butyri vsus multi leprosi in Germania reperiantur. Recens etiam butyrum contra bestias quæ virus eiulantur venenaque & foris illitum, & per os assumptum efficax est: ab aspidē enim percussis vtilissime imponitur, & in pestilenti aëris constitutione quotidie cum puri panis tribus aut quatuor bolis mane ab ieiunis deuoratum, mirifice ad sanos ab infectione præseruandos confert. Plura de butyro Dioscorides libro 2. capite 62 Galenus libro 10. capite 10. de simpl. med. facult. Paulus Ægineta libro 7. Simeon Sethi in Syntag. & Auenzoar, Tract. 3. cap. 4. lib. 3. Theyfir.

D E S E R O.

CAPVT XXXVI.

Incidit, lauat, penetrat, mundat quog, serum.

Hic agitur de facultatibus Serī, quod lactis aquosa est substantia. Hoc (vt libro secundo distinct. 1. capite 9. de med. simpl. purgan. Mesues inquit) excalefacit atq; siccat ordine primo completo, & vsq; ad secundum. Quinetiam attenuat, abluit abstergit, & nitrosa qua refertum est facultate, alium absq; aliqua mordacitate leniter subducit. Bilem tum flauam tum atram ab exustis humoribus genitam deijcit: quo fit vt mirifice conferat maniacis & melancholicis. Præstat item ad viscerum infarctus, & morbis inde

inde prouenientibus opitulatur: nimirum aqua
intercute laborantibus, felle suffusis & lienosis.
Datur vtiliter febrientibus ex bile, & viscerum
ac vasorum obstructionibus. Cōpetit etiamnum
vitijs in cute à bile & perustis humoribus emer-
gētibus. Quare lichenibus, vitiliginibus, alphis,
pforis, leprisq; admodum cōuenit. Hæc ille. Co-
mitialibus quoq; atq; ijs qui ob potētis vini lar-
giorem potum male habent, auxilium præstat.
Plura Dioscorides lib. 2. cap. 60. Galenus lib. 10.
de simpl. med. facult. cap. 8. Rhazes lib. 3. ad Al-
man. cap. 15. & Auicenna 2. Cano. cap. 442.

DE CASEO.

CAPVT XXXVII.

Caseus est gelidus, stipans, crassus, quoq; durus,
Caseus & panis sunt optima fercula sanis.
Si non sunt sani, tunc hunc ne iungito panis.

Duo hoc loco peraguntur. Primo quatuor refe-
runtur facultates Casei. Quarū prima est, ipsum
esse gelidum, id est, temperatura frigidum: quod
intelligi debet de recente ac molli qui frigidus
& humidus, & non de vetere, qui calidus & fic-
cus est. Atq; huius sane rei grauissimum habemus
testem Paulum Æginetam, qui li. 7. sic ait:
Caseus recens cōpactus & mollis repulsoriam
vim habet, leniter perfrigerans. Quinetiam de
eo intelligi potest, qui conficitur ex sola lactis
coagulatione, absq; vlla alterius rei commistio-
ne. Reperitur enim qui ob aromaton quorun-
dam ac odoratarum herbarum admistionem a-
rior & calidior euaserit, & ob id linguam yelli-
cet, atq; ventriculum excalefacit. Talis autem
colore potissimum viridis existit, qui si maiore
paule

paulo, mole ingeratur, corpus vehementer exurit. Secunda est, caseum stipare, hoc est, adstringere ac cohibere aluum, quod maxime solet præstare vetus, cui mulrum coaguli admistum est. Tertia est, ipsum esse crassum, quod est, crassos generare humores, idq; nullo excepto. Omnis enim caseus fit ex crassiore & terrestri magis cuiuslibet lactis substantia, admisto coagulo, & expresso inde sero. Quarta est, Caseum esse durū. i. ægre & concoqui, & aluo discedere: nimirum propter succum crassiorē.

Secundo deinde loco hoc etiam adferitur: nempe caseum parua mole cum pane sumptum optimum sanis hominibus esse cibum, quippe qui panis admistione concoctu reddatur faciliior: cum alioqui per se sumptus admodum ob concoctionis tarditatē offendat. Ægrotantibus vero, propterea quod neq; ad concoctionem, ut dictum est, neq; ad mouendam vrinam, neque ad ciendam aluum, neq; ad succi deniq; probitatē quicquam boni confert, omnino fugiendus est. Plura de hoc supra cap. 7. & 9.

CASEVS DE SE IPSO.

Ignari Medici me dicunt esse nocuum,
Et tamen ignorant, cur nocumenta feram.

Expertus reor esse ratum, quia commoditate

Languenti stomacho caseus addit opem.

Caseus ante cibum confert, si defluat aluus,

Si consipietur, terminet ille dapes.

Qui physice non ignorant, hac testificantur.

In prioribus duobus versibus *ἑσθ' ὡς ποτὶ νόσισ' αἰ* est. Fingitur enim Caseus seipsum aduersus malignos vicinos aut vituperatores defendere: Ignari,

gnari, inquit, Medici, dicunt me nociuum esse: quū ipsi tamē ignorent causam, cur humane naturæ nocere dicar. Allusum autem videtur ad illud, quod ab Hippocrate in libro de veteri medicina scriptum est in hunc modum:

Atqui, inquit, mihi necessarium esse videtur, vt omnis Medicus de natura sciat, & omni studio annitatur vt cognoscat (si modo aliquid eorum quæ fieri debent, recte præstare velit) quidnam sit homo ad ea quæ comeduntur ac bibuntur comparatus, & quid cuique ab vnoquoque contingat & accidar. Nec simpliciter tantum sic existimet oportet, quod malum edulium est caseus, quia dolorem afferat repleto ex ipso, sed etiam sciat, quem dolorem afferat, & propter quid, & cui parti intra hominem existenti incommodus existat. Quandoquidem & multa alia esculēta ac poculenta, quæ natura mala sunt, hominem tamen non eodem modo afficiunt. Exempli causa, Vinum meracum, si multum bibatur, hominem aliquo modo debilem reddit: & omnes qui viderint, hoc fatentur, & cognoscunt hanc esse vini vim, & vinum causam esse: quinetiam in quas hominis partes maxime agat nouimus. Talem proinde veritatē in alijs quoque apparere volo. Ergo caseus (quandoquidem hunc in exemplum assumpsi) non omnes homines lædit: sed sunt qui ex ipso repleti ne tantillum quidem offendantur, imo gracilibus mirabiliter etiam conferre pernibetur. Sunt autem alij, qui eo sumpto difficulter à noxa liberantur. Horum igitur naturæ differunt. Differunt autem secundum hoc, quoniam id quod in corpore caseo est contrarium, à caseo excitatur & com-

mo.

mouetur, in ijs quibus eiusmodi humor multus existit: & quanto potentior hic est, tanto peius illos habere rationi consentaneum est. Quod si toti humanæ naturæ inimicus esset, omnes utiq; læderet. Eam ergo differentiam si quis nouisset, non incurreret profecto, neque pateretur ista. Hactenus Hippocrates.

Secundo deinde loco duæ recensentur utilitates ab ingesto caseo. Quarum prima quidem est, ipsum debilitatem abscindere stomachi: ubi sciendum, tamen quod non quilibet statim caseus cuius subueniat stomacho (casei siquidē in certis quibusdam casibus omnes ex æquo nocent, stomacho nimirum raræ texturæ, ac illi quoque qui ex longa ægritudine adhuc debiles se colligit) sed recens, mollis, ac pauci lentoris particeps, quemadmodum libr. 3. ad Alman. capite 15. Rhazes testatur: calido atq; sicco stomacho apprime confert: exustionem enim, caliditatem, & siccitatē eius, frigiditatis ac humiditatis ratione, reprimat & emendat. Contra vero eadem verus admodum & acris, cuiq; multum coaguli iniectum est, manifeste officit. Stomacho autem cuius pelliculis multa infarta sunt phlegmata, plurimum confert caseus qui inueterauit, & ob id quam prior acrior atq; ardentior euasit: phlegmata enim acrimonia sua incidit, abstergit, & infra subducit. Rursus vero recens ac mollis huic maxime nocet.

Secunda est, caseum priori loco exhibendum ijs, quibus venter maiorem in modum soluitur: posteriori vero quibus idem ob imbecilitatem non respondet. In vniuersum nanq; adstringentia, si prius ante alium cibum aut edantur, aut bi-

bibantur, aluum comprimunt. Quibus autem ob imbecilitatem venter non respondet, ii molliendi virtute prædita, nempe olera, aut pisces, aut id genus aliud præsumunt: deinde adstringentia, (quorum in numero caseus etiam reponitur) quæ dum ipsum firmant ac roborant, deorsum in ventriculi fundum, vbi concoctionis officina est, propellunt, atq; excretionem tædem incitant: id quod ex veræ medicinæ peritis neminem latere arbitror. Vide Galenum lib. 2. de aliment. facult. cap. 22. vbi rationem tradit, cur Rhetori cuidam adstringentibus post alios cibos laxantes sumptis venter fuerit solutus. Huiusce rei meminit etiam Paulus lib. 1. cap. 1. 81. De acido caseo ita scribit Aetius lib. 2. cap. 101. Recens caseus qui ex acido lacte fit, & ob id *ὀξύγαλακτις* appellatur, omnium optimus censendus est. Nam & in cibo iucundissimus est, & stomacho innoxius præ omnibus aliis caseis existit, minus ægre concoquitur, & minus ægre transit, neque vero valde crassi succi est, quo crimine in communi omnes casei sunt infames. His addit Rhazes, acidũ caseum exigua mole vltimo post alios cibos loco ingestum roborare os ventriculi, atq; auferre etiam *ἀνοξιαν* ac nauseam, quæ ex dulcibus & pinguibus cibis proueniant.

DE MODO EDENDI
& bibendi.

CAPVT XXXIIX.

*Inter prandendum sit saepe parumq; bibendum,
Vt minus agrotet, non inter ferula potes.*

Præcipitur in primis hoc loco, vt inter prandendum coenandumue inuicem modo edatur,
mo-

modo bibatur, id est, inter edendum sæpius quidem, sed parum bibatur: neque potus, quemadmodum supra quoque capite 32. dictum est, eo usque differatur, dum venter cibo expletus videatur. Deinde vero ut eo tempore, quod inter prandium ac cœnam intercedit, potus, quoad eius fieri potest, evitetur: & maxime si ingestus cibus in ventriculo nondum concoctus fuerit, nisi magna cogente necessitate. Interrumpitur enim & impeditur primo sumpti cibi concoctio, ita ut eum inconcoctum è ventriculo descendere contingat, appetentia cibi in cœna sumendi deiicitur, corpus grauatur, & ad dispositionem, in qua homo neq; sanus neq; æger dici queat, siue qualis ea est quæ febrim præcedere solet, adducitur.

Ut vites pœnam, de potibus incipe cœnam.

Cœnam à potu inchoandam esse hic adseritur. Sunt qui hunc in modum exponant: Si vis vitare pœnam, id est, infirmitatem, in principio cœnæ bibas prius quam comedas. Sed inepta prorsus ac inualida est hæc expositio. Secundum Medicos enim cœnam à cibo quam potu auspicari conducibilis est. Neque Angli ipsi, quibus præsens liber dicatus est, eiusmodi morem consuetudinemue seruant. Quacunque enim diei hora bibere voluerint, bolum fere siue frustulum panis præsumunt. Quare quod dicitur sic intelligendum potius videtur, incipe cœnam à potu, id est, à cibo liquido & concoctu facili. Et hoc est, quod ait Hippocrates in aphorismis lib. 2. aphor. 11. Facilius est impleri potu quam cibo. Atque eius quidem rei hæc assignari potest ratio. Quia si cibus liquidus & concoctu facilis

cilis postremo sumeretur loco, concoctionem eius multo citius, quam crassi aut duri, qui prius ingestus fuerit, perfici contingeret. Somnus enim qui cœnam subsequitur, mirum in modum concoctionem adiuuat. Hancque ob causam liquidus cibus, cum ob crassum illum nondum ex toto concoctum ad exitū peruenire nequeat, nimis aduretur: aut certe, si exierit, crassum illum, sed incoctum adhuc secum traheret, periculumq; ita ei qui comederit, non vulgare compararet. De recto ciborum ordine nonnihil etiam supra capite 6. diximus. Porro de quæstione hac, Vtrum à potu cœna inchoanda sit, lege Conciliatorem differentia 118.

*Post pisces * nux sit, post carnes caseus adsit.
Vnica nux prodest, nocet altera, tertia mors est.
Singula post oua, pecula sume noua.*

al. Nucet.

Tria hoc loco peraguntur. Primus namque versus duo præcepta complectitur. Quorum *primum* quidem est, vt post esum piscium nux in casei locum substituantur. Id quod tribus ferme modis probari solet. Ac primo quidem, propterea quod nux collectionem phlegmatis (quod ex frequente piscium esu generatur) caliditate ac siccitate sua discutiant & dispergant. Atque hinc sane est, quod in vere, quando nimirum quadragenario ieiunio corpora macerantur, summo statim post alios cibos loco nux exhibeantur. Deinde etiam quod pisces frigidioris fere humidiorisque sint temperaturæ, adeoque difficilius ob id ipsum concoquantur, tardius subducantur, & promptissime in ventriculo corrumpantur ac putrescant: Nux vero cum euidenter

*Nux post
pisces.*

O 2 ex

excalefaciant atque desiccant, eorum concoctionem adiuuent, prauitatem corrigant, & ad mediocre temperamentum perducant. Tertio vero ob eam quoque causam, quod pisces interdum veneni nonnihil in se contineant: nuces autem vt copiose admodum ostendimus supra, cap. 13. venenis aduersentur.

Secundum, vt post carniū esum non nuces, sed caseus exhibeatur. Caseus enim præstat, vt cibis ad fundum ventriculi, vbi concoctionis opus potissimum viget, promptius descendat. Quod de eo sane caseo maxime intelligendum est, qui medium locum inter recentem ac veterem fortitus sit.

In secundo deinde versu de triplici agitur nuce: quarum vna quidem prodesse, altera nocere, tertia vero mortem inferre dicitur. Per primam autem eam nonnulli intelligunt, quæ ob odoris præstantiam Moschata vulgo appellatur. Hæc siccatur & excalefacit ordine secundo completo, adstringit, oris suauitatem commēdat, & fœtētis animæ virus commansa abolet, lentigines in facie emendat, visum acuit, ventriculum & iecur roborat, lienem absūmit, vrinam ciet, fluentem aluum sistit, flatu discutit, & frigidis vteri affectibus mirifice prodest. Per alteram accipiunt vel nucem Auellanam, quæ λεπτοκάρυον καὶ κάρυον πονπικόν. Græcis appellatur, vel eam quæ in communi est vsu, & κάρυον βασιλικόν Græce, Latine vero Iuglans dicitur. Harum illam quidem nocere ob id tradiderunt, quod ægre concoquatur, cibis in ventriculo supernatet, vomitus excitet, flatu generet, & largius efitata caput tentet, hanc vero, quod pari modo conco-

ctū

Et difficilis, stomacho inutilis, biliosa & tussientibus inimica sit, capitiq; dolorem inferat. Ob hancque ipsam sane causam, Nuces etiam dici à nocendo Grammatici autumant. Græcorum quidam *νηγενα*, quod *νηγεναιον* id est, capitis grauedinem faciant, nominari tradunt. Per tertiam vero iocose nonnulli nucem interpretantur balistæ, quod nimirum repentinam inferat mortem. Verum alii nucem intelligunt Metellam: quippe quæ venenum sit *ναιακωτικόν*, id est, torporem inducens. Quarto enim refrigerat excessu, ita vt drachmarum duarum pondere esitata statim interimat, minore vero mensura temulentiam faciat. Et hos quidem effectus præstat etiam in canibus, quibus necandis aptissima habetur. Lege Rhazin lib. 3. cap. 30. ad Al. Serapionem de simpl. med. cap. 365. & Auicenn. 2. Canon. cap. 508. P O R R O vt grati etiam discipuli vicibus fungar, Georgii Sturtiadæ medici eruditione & experientia clarissimi, meique olim in re medica præceptoris obseruandiss. de tribus hisce nucibus opinionem huic quoque loco inferam. Is igitur per nucem hic aliud nihil quam Iuglandem intelligendum adferebat: per vnicam quidem paucas numero, quæ citra denarium consistèrent: per alteram, quæ paulo largiore copia ingererentur: per tertiam vero quæ immoderatissime sumerentur.

Secundum hanc igitur interpretationem vnicæ nux prodesse dicenda est, vel quod nuces lethalius aduersentur venenis: vel quod viridium ac recentium nuclei decorticati & ante alios cibos sumpti ventrem leniter subducant, torrefacti vero aliquantulum, atq; à reliquo cibo com-

manducati ciborum in corpus distributionem adiuuent. Altera nocere, quod nimirum concoctu sint difficiles, ac caput immoderatiore usu tentent. Tertia vero mortem inferre, quod præter iam dicta incommoda *δυσπνείαν* etiam ad istum ingesta modum generent: quæ nisi præcipiti & compendiario auxilio cohibeatur, mortem breui inferat.

Tertio demum versiculo præcipitur, ut post oui cuiusq; recentis atq; mollis esum hautilulus & præcipue vini, sumatur. Eiusq; rei duplex fere assignatur ratio. Ac prior quidem, quod ouum recens ac molle succi sit optimi & concocti facilis: paruaq; mole, ut supra cap. 6. ostendimus, plurimo corpus reficiat alimento, idque vitello suo potissimum: vinum autem, quum natura co-delectetur maxime, præter ut à mēbris audius attrahatur, celeriusq; ita permeet. Posterior vero, quod ouū tardius descendat per gulam (quæ Græcis proprio nomine *δυσπνεία* ab *δύσ* feros & *πνεία*, cibis, quod cibum & potum in ventriculum transfuehat, Arabibus Meri nuncupatur) vinum autem descensum eius adiuuet.

DE PYRIS.

CAPVT XXXIX.

Adde pyro potum, nux est medicina veneno.
 Fort pyra nostra, pyrus, sine vino sunt pyra viris.
 Si pyra sunt virtus, sit maledicta pyrus.
 Dum coquis, antidotorum pyra sunt sed cruda venenum.
 Cruda grauant stomachum, releuant sed cocta grauatem.
 Post pyra da potum, post pomum vade cacasum.

Pyra.

Hic docetur imprimis, ut super pyrorum esu vi-

vinum bibatur, idq; tum vetus, tum odoratum:
atq; eius quidem ratio reddita est supra cap. 7.
Pyra enim sanguinem seroso replent succo, in-
flationesq; ac colicos cruciatus suscitant. Vi-
num ergo cum calfaciat, tennet, flatu discutiatur,
& serosam redundantiam consumat, super ipsis
conuenientissime bibitur. Deinde Nucem vene-
no medicinam esse traditur, de quo copiose su-
pra, capite 13. Secundo ac tertio versu dicitur, py-
ra absq; vino commansa esse virus, hoc est, nocere
humanæ naturæ, cuius ratio iam reddita est.
Ne quis interim simpliciter, vt de illis quæ ex-
cessu qualitatum elementorum, quarum mi-
stione constant, aut propria qualitate, siue for-
ma (vt vocant) occulta venena esse noscuntur, ita
de pyris quoq; suspicetur. Sic enim commansa
perniciem subinde vel noxam aliquam infer-
rent, ac proinde arbor ea ferens merito detesta-
bilis esset, adeoq; ob id ipsum excindenda, at-
que in ignem coniicienda. Quarto versu innui-
tur, pyra recentia & cruda esse venenum, id est,
nocere humanæ naturæ. Nam extra hoc quod
sanguinem seroso atq; ebulliente replent succo,
inflationes & colicos cruciatus excitat, phlegma-
ta etiam ac scabiem generant. Cocta vero contra
crudorum id est, remedium præstant, perinde atq;
illa paulo ante præstare diximus, quæ cum vino
manderentur. Atque hæc sane vltimo post alios
cibos loco sumenda potissimum sunt: ita nan-
que excrementorum subductionem adiuuant.
Quinto versu docetur, crudorum pyrorum esum
grauem esse stomacho. Ipsum enim non à conco-
ctionis tantum opere distrahit, sed flatibus etiã
distendit. Cocta vero è contrario grauatum

o +

sto-

stomachum leuant & reficiunt, inque suum pristinum vigorem restituunt. Vltimo tandem versu hoc inprimis præcipitur, vt vinum super pyrorum esu bibatur: cuius quidem ratio iam reddita est. Deinde, vt à pomorum esu alius subducatur: quam rem Galenus libro 2. cap. 21. de aliment. facult. sic scribens confirmat: Poma acida cum succū crassum in ventre inuenerint, ipsum incidunt, ac deorsum subducunt, ob idque deiectiones humectant. Quod si ventrem purum inuenerint, ipsum magis sistunt. Porro succus dulcis cum sine acrimonia & crassitie, hoc est, solus plane fuerit, celerius, quantum in ipso est, distribuitur. Quod si acrimoniam aut crassitiem habuerit, citius subducitur. Eadem habet Oribasius libro 4. Synopses ad Eustathium filium capite 69. & Auicenna 2. Cano. cap. 569. Quinetiam hæc assignari potest ratio, nempe quod poma flatum in ventriculo excitent, flatu vero per anum deinde facile emittantur.

DE CERASIS.

CAPVT XL.

S Terasum comedas, tibi confert grandia dona:
Expurgat stomachum, nucleus lapidem tibi tollit,
Hinc melior toto corpore sanguis inest.

*Ceraforum
semmeda.*

Tria ex ceraforum esu commoda hoc loco recensentur: ac primum quidem, quod stomachum expurgent: idq; de illis potissimum intelligendum, quæ vna cum nucleis manduntur. Ad eum namq; modum (vt nonnullis placet) ingesta abstergent & emundant. Secundum, quod nuclei eorum, cum inde expressus succus siue lac sumitur, peculiari quadam proprietate lapidem

non

non in renibus tantum, sed in vesica quoque frangant & expellant. *Tertium* vero, quod quæ ipsorum velut caro est, optimum generet sanguinem, corroboret & impinguet. Et hoc certe experientia testatur & demonstrat ratio. Siquidem in passeribus, qui cerasis plurimum delectantur, eo ipso tempore quo hæc matura sunt, icuscula non paulo maiora quam alias reperiuntur. Vnde hepar frequentiore cerasorum usu augeri ac roborari certo colligitur. Sed hic notandum, quod duplicia sint cerasa, crassa nimium & parua: ac crassa rursus duplicia, nempe dulcia & pontica siue acerba. Dulcia omnia & parua insalubriora sunt, facile corrumpuntur, & lumbricos in corpore generant. Crassa pontica quoque duplicia inueniuntur. Quædam enim pediculo constant longiore, bacca etiamnum cæteris crassiore, gustu acerbo & admodum acido, colore perpetuo rufescente, nec vnquam in atru vergente: Italici verè dicuntur. Hæc tenera adeo & fragilia sunt, vt nisi sub arbore sua comedantur, facile gestatu collidantur & marcescant. Quare non nisi recentia, atque in principio tantum mensæ sumenda sunt. Abstergendi stomachi & ciendæ appetentiæ vi prædita sunt. Alia denique crassa, nigra, & maxime omnium pontica sunt, quæ in compluribus Italiæ locis Marasche vulgo nuncupantur, à sapore sic dicta, quod non iuicundi amaroris tantillum respiciant. Ea summo post alios cibos loco edenda sunt, ita vt os ventriculi ponticitate sua claudant: quo clauso concoctio & melius & citius peragitur. Galenus faciens cerasorum omnis generis mentionem, lib. 7. simpl. medic. cap. 19. scribit in hunc modum:

O ;

dum:

dum: Cerasus arbor fructus fert non paris adfrictionis in omnibus particulatim plantis participationem. Nam & in harum, sicut etiam malorum granatorum & malorum, quibusdam austera qualitas, in quibusdam vero dulcis, in nonnullis autem acida exuperat. Quinetiam ipsorum dulcium quæ nondum cocta sunt, ac natura quædam admodum sunt acerba, quædam similiter moris acida. Sed in moris immaturis acida qualitas acerbam exuperat, in cerasiis non semper. Ergo quæ dulciora sunt, magis quæ in intestinis sunt subducunt, sed minus grata stomacho sunt. Contra austera. Quæcunque vero acida sunt, ea pituitosis excrementosisque stomachis sunt apta. Siquidem austeris magis desiccant, & non nihil etiam incidunt. Porro ipsius arboris gummi communem omnibus viscosis & mordacitatis expertibus medicaminibus facultatem obtinet, quæ & ad arterias exasperatas accommodata est. Proprie autem, siquidem, quod quidam subscribunt, verum est, calculis vexatos adiuvat. Nam sic illi tenuium partium inesset facultas quædam. Hæc ille. Plura Dioscorides libro 1. capite 126. Plinius lib. 15. cap. 25. & Simeon Sethi in Syntagmat.

DE PRVNIS.

CAPVT XLI.

Frigida sunt, laxant, multum prosunt tibi pruna.
Dux prunorum facultates hic referuntur. Ac prior quidem, quod corpus mediocriter refrigerent. Dulcia enim (quemadmodum lib. de medicaminibus simpl. purgantibus bene capite 19. à Mesue scribitur) calido frigido sunt temperata, aut paulo frigidiora humida ordine
secun-